

Inleiding

Inleiding

Perspectiefbrief

In de perspectiefbrief 2023 - in de gemeenteraad besproken op 10 juli 2023 - staat uitvoerig beschreven in welke situatie we onze plannen voor 2024 en verder maken. In deze inleiding op de begroting 2024 vatten we dat kort samen.

Sluitend

De begroting van de gemeente moet structureel sluitend zijn. Dat betekent dat we de structurele uitgaven kunnen betalen met structurele inkomsten. Daarbij hebben we als gemeente een keuze: we kunnen de jaarbegroting voor het volgende jaar sluitend maken (dus 2024). Of we maken de meerjarenraming sluitend (dus 2025 tot en met 2027). Beide mag overigens ook. Gemeenteraad en B&W hebben beide uitgesproken te kiezen voor de eerste mogelijkheid: een begroting die in 2024 sluitend is.

Daarmee blijft de situatie voor de jaren erna onzeker. Want zoals de feiten nu liggen, krijgen we als gemeenten vanaf 2026 te weinig geld van het Rijk om ons werk goed te kunnen doen. Kortgeleden heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten daarin een helder standpunt ingenomen: laat het tekort vanaf 2026 in de begroting staan, zolang het Rijk niet over de brug komt. Die lijn vindt u terug in deze begroting.

Ontwikkelingen

Anders dan een paar jaar terug, stellen we een begroting vast in een tijd van grote onzekerheden. Daarbij gaat het om verschillende dingen. Er is nog steeds een oorlog aan de gang, dicht bij ons. Met allerlei menselijke en economische gevolgen. De klimaatcrisis vraagt om maatregelen. De verhouding tussen overheid en inwoners staat onder druk; het terugwinnen van vertrouwen is een grote en belangrijke opgave. Het Rijksbeleid is onzekerder dan ooit en daarmee ook de gevolgen voor de (financiën van) de gemeenten. Tot slot hebben we ook zelf als gemeente Opsterland te maken met stijgende kosten.

Er is bij al deze onzekerheden na de bespreking van de perspectiefbrief nog een extra onzekerheid bijgekomen: de val van kabinet Rutte IV en de komende Tweede Kamerverkiezingen.

Uitkomsten gesprek perspectiefbrief verwerkt

De uitkomsten van het gesprek in de raad over de perspectiefbrief 2023 zijn in de begroting verwerkt. Alle financiële wensen uit de perspectiefbrief staan in de begroting. In deze begroting zijn ook de eerst stappen gezet om motie om de begroting meer smart te formuleren uit te voeren. Doelstellingen en maatregelen zijn zo veel mogelijk smart geformuleerd.

De cijfers in deze begroting gaan over alles wat we als gemeente in 2024 gaan doen: het lopende werk (het verstrekken van uitkeringen, vergunningen en paspoorten, het onderhouden van contacten met onze partners enzovoort). De teksten in de begroting gaan vooral over wat er nieuw of extra is en wat voldoende smart is voor 2024.

Reguliere werkzaamheden

In de begroting staan in beginsel geen teksten over wat we als reguliere werkzaamheden beschouwen. U kunt dan denken aan het verlenen van uitkeringen en vergunningen, het verstrekken van paspoorten, het onderhouden van contacten met partners in onze netwerken e.d. Alles wat we als reguliere werkzaamheden beschouwen hebben we wel in de cijfers verwerkt, maar niet apart in de teksten benoemd.

Het betekent overigens niet dat die werkzaamheden niet van belang zijn, integendeel. In onze verantwoordingsdocumenten komt dat deel van het werk nadrukkelijk aan de orde. Maar we schrijven volgens vast gebruik niet elk jaar opnieuw in de begroting hetzelfde op voor wat reguliere werkzaamheden zijn.

We geven wel aan het begin van alle programma's, na de kaderstellende documenten, een korte opsomming van de belangrijkste reguliere werkzaamheden binnen dat programma. Daarbij hebben we beleidsvoorbereiding en ondersteuning van het bestuur niet bij elk programma apart benoemd. Ook dat is wel een belangrijk onderdeel van het werk dat de ambtelijke organisatie voor raad en college doet.

Vaststellen begroting

Deze begroting wordt voorgelegd ter vaststelling in de raadsvergadering van 6 november 2023.

Financieel beeld

Volgens de geldende voorschriften is het saldo van de structurele baten en lasten bepalend voor het resultaat van de begroting, incidentele baten en lasten mogen daarvoor niet meegenomen worden.

Het financiële beeld ziet er als volgt uit:

Financieel overzicht begroting 2024 (bedragen x € 1.000,-)				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Saldo baten en lasten	3.846	6.470	-1.129	-911
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	84	64	64	64
Begrotingssaldo	3.930	6.534	-1.065	-847
Verdeeld in				
Incidenteel begrotingssaldo	442	173	-162	-162
Structureel begrotingssaldo	3.488	6.361	-903	-685